

Stortings dokument nr. 1. 1945 s. 21. I. erklærer:

- 1.) Stortinget var under den rådende tilstand i 1940 Norges høyeste og eneste konstitusjonelle myndighet etterat regjeringen hadde forlatt landet. Såvidt Presidentskapet bekjent ble der her i landet ikke gjort gjeldende noen avvikende oppfatning om dette.
- 2.) Den 12te sept. 1940 sendte Stortingets Presidentkap gjennom dr. Dellbrügge skriftlig erklæring til Hitler om at Presidentskapet ved drøftelse med alle Stortingets partier har kunnet fastslå at Stortinget enstemmig var villig til samarbeid med Okkupanten.
- 3.) Den 27-9-40. erklarte en deputasjon fra Landsorganisasjonen, bestående av Viggo Hansteen, Jens Berg og Nico Ness overfor den kommisariske regjering ved sosialminister Birger Meidell det samme, L.O. var villig til å samarbeide med Okkupanten.
- 4.) Norge kunde ikke samtidig samarbeide med og føre krig mot en og samme stat.
- 5.) Norske borgere er forpliktet til å adlyde landets høyeste konstitusjonelle myndighet, Stortinget. Det kan avskjedige en regjering, men regjeringen kan ikke avskjedige Stortinget.
- 6.) Dersom det var forbrytersk av norske borgere å lyde Stortinget og dersom det altså er i rettens navn at borgerne nå straffes og berøves sine eksistensmidler og stillinger, fordi de har fulgt den høyeste og eneste konstitusjonelle myndighet i landet, kan det ikke være for meget forlangt, at de som straffes får klar beskjed om hvorvidt Stortinget ikke var den høyeste myndighet og hvilken lov denne oppfatning støtter seg til.
- 7.) Stortingets beslutning av 12-9-40 og L.O. s meddelelse av 27-9-40 sammestemt altså om, at Norges interesser krevet samarbeide med Okkupanten overensstemmende med krigsreglementets bestemmelser om okkupasjon. Dermed stente også de første folkerettslerde autoriteter som regjeringsadvokat Kristen Johansen, hvr. adv. Harald Holthe i Trondheim, - de rettslerde, - som biskop Berggrav påberoper seg å ha konsultert i anledning et hyrdebrev han i sept. sendte ut til geistligheten. Også Castbergs betenkning av 4-9-40 går i samme retning.
 Det var således det norske folks vilje til å gjenopprette sin nøytrale holdning overensstemmende med sitt standpunkt fra 1814 av, som Stortinget og L.O. ga uttrykk for. Det var videre uttrykk for vårt folks syn på den situasjon som var inntrådt ved, at de som skulde vareta landets oppgaver, hadde forlatt dem og derved forvoldte en rekke vanskeligheter som ellers ikke vilde ha oppstått. Det ble også uttrykkelig uttalt gjentagne ganger av Presidentskapet og Norges myndigheter ellers, at de flyktede myndigheter ikke kunde vedbli i noen maktstilling etter flukten. Det var endelig vårt folks og Hjemmeværende myndigheters standpunkt at det norske folk, ikke kunde forspille sin rett til å vareta sine interesser selv om det ved sådan å vareta sine interesser unnløt å skade Okkupantens interesser.
 Slike mulige fordeler for Okkupanten var refleksvirkninger av det norske folks kamp for tilverelsen under situasjonens trykk. Når slike refleksvirkninger, for Okkupanten, av fordelaktig karakter for ham, måtte inntreffe, hadde det ikke noe med straffelovens § 86, bestemmelsen mot bistand til fienden ved råd eller død, å gjøre.
 For det første gjelder bestemmelsen i § 86 stillingen under krig, men krigen er ophørt ved overgivelse og derved at rettsordenen inntreffer for stater som har vedtatt fjerde Haagkonvensjon krigsreglement § 43. Den fastslår uttrykkelig at rettsordenen er gjenopprettet.
 For det annet gjorde Okkupanten gjeldende at dersom de avreisende myndigheter vilde vende tilbake til oppgavene her i landet vilde

7.) fordringene fra Okkupantens side bli minst mulig strenge, men dersom disse myndigheter skulde vedbli å ha tilhald hos Okkupantens motpart og dog beholde sin statsrettslige kompetanse her i landet, vilde de faktisk komme til å spille rolle som gidsler for motpartens interesser og egge til fiendtlighet mot Okkupanten her - i så fall vilde hele den vernedyktige ungdom i landet bli deportert og likeledes alle de som enten viste engelsk-vennlighet eller tysk-fiendtlighet. Risikoen for en sådan skjebne var såvidt alvorlig etter de prøver man hadde fra andre land at fedrelandsbevisste borgere ikke ønsket å ta ansvaret for en sådan mulighet. Men fremfor alt gjorde det hensyn seg gjeldende at det norske folk var på sultens rand ved den engelske blokade. Hvis man ikke fikk tilførsler fra Tyskland vilde der oppstå nedetilstand i landet. Derom kan henvises til Statistisk Årbok for 1945. Men de innrømmelser gjorde ikke Okkupanten uten tilsvarende innrømmelser fra norsk side. Den engelske blokade og Londonstyrets politikk, ble derfor den største årsak til de innrømmelser som måtte gjøres overfor Okkupanten, herunder særlig verving av frivillige til fronten mot Russland. Den ble ledet av Jonas Lie og Riisnes - og motstræbende godkjent av Quisling, men iherdig bekjempet av Frølich Hanssen, -